

1. R-S. Ivančice

SKAUTSKÝ MANIFEST

Voláme v tomto osudovém roce
všechny skautské činovníky
k poctivému zamyšlení
a připomínáme jim, že nadešla
rozhodná chvíle...

ZNF

Vědomi věčné hloubky skautské myšlenky, k jejímuž prožívání jsme se slibem zavázali ve svém svědomí, cítíce velkou odpovědnost z tohoto poznání za všechny, které vedeme – voláme v tomto osudovém roce všechny skautské činovníky k poctivému zamyšlení a připomínáme jim, že nadešla rozhodná chvíle, aby se s jasnou rozhodností zasadili o bezpečné zachování čistoty skautské myšlenky.

Octli jsme se v době, kdy se hledají klikaté hranice na pomezí zákonů, kdy se táž slova nebezpečně různě vykládají. Dávají-li dva lidé stejným slovům nestejný význam, je jasné, že se k nim blíží s jiných stran. Je tedy nutné vynaložit stálou usilovnou práci na to, aby se člověk udržel v bdělém stavu, aby byl vždy pohotově jasně poznati, odkud nová věc přichází. Není totiž možno beztrestně vykládati staré zákony novým způsobem, nelze libovolně vykládat věc, která je již jednou dána v definitivní podobě. Každý má sice právo voliti úhel pohledu, je-li to však úhel příliš ostrý, ukáže se nám grimasa, známá tvář je nepřirozená, původní smysl je setřen. Příliš ostrého úhlu lze vždy bezpečně dosáhnouti zdůrazňováním jen určitých skutečností a více či méně důsledným opomíjením jiných.

Skauting je rovněž něco daného, definitivní tvar, sloužící se vší odpovědností uvědomělého člověka výchově. Skauting znamená zvítěziti nad zlem v sobě. Třetí cesta, směřující vzhůru k pravdě. Něco jiného skauting prostě není – leda imitace více méně neodpovědná vůči duši mládeže. A když skautem, tak navždy, hlavou i srdcem, tělem i duší, na plných 100% a do posledního písmene. Pak bude mít také skauting pro národ a pro lidstvo skutečnou cenu.

A obracíme-li se na Junácký sněm s žádostí o zřízení R-S kmene, činíme tak v naléhavém přesvědčení, že je více než kdy jindy nutno, aby zde už konečně byl někdo, kdo je mravně oprávněn a schopen stát se strážcem oněch věčných zásad, které jsou neodvolatelné a konečné pro každého, kdo si chce říkat skaut. Rover – moderní rytíř. Jaké jsou ony zásady? Vraťme se k neomylným pramenům! A tu musí být hlas zakladatele slyšen na místě prvním.

SKAUTSKÝ MANIFEST

SKAUTSKÝ SLIB

Slibuji na svou čest, jak dovedu nejlépe:

- I. plniti své povinnosti k Bohu a k vlasti a zachovávatí Zákon skautský;
- II. pomáhati bližním v každé době;
- III. udržovati se tělesně zdatný, duševně bdělý a mravně ryzí.

SKAUTSKÝ ZÁKON

1. Skaut je pravdomluvný
2. Skaut je věrný a oddaný
3. Skaut je prospěšný a pomáhá jiným
4. Skaut je přítelem všech lidí a bratrem každého skauta
5. Skaut je zdvořilý
6. Skaut je ochráncem přírody a cenných výtvorů lidských
7. Skaut je poslušný
8. Skaut je veselý myslí
9. Skaut je spořivý
10. Skaut je čistý v myšlení, slovech i skutcích
11. Skaut je zmužilý
12. Skaut je zbožný

I. Skaut plní své povinnosti k Bohu a k vlasti a zachovává Zákon skautský

Vše, co člověk je a co má, je mu svěřeno od Boha, aby si záměrnou prací vybudoval pravý charakter. Mravnost ve skautingu spočívá naprosto na podkladě náboženském. To je fakt právě takový, jakým je vůbec slovo skaut. Budovati mravní zásady na jiném než tomto duchovním základě by bylo pošetilé „bláznovství“. Pro nás je to pak křesťanství. Atheismus je lež. Každá píd' této země je ztropena krví a potem našich otců. Celé jejich snažení k dobrému tvoří její dějiny. Skaut studuje její historii, poznává z ní národní tradici. Chápe, že musí zdatně a odpovědně stát na svém místě ve státě. Pokud může, pomáhá naší republice, aby si vydobyla čestné místo ve společnosti národů celého světa. Vzájemná dobrá vůle a součinnost ho vede k poznání nových skutečností jiných národů a osobním přátelstvím. „*Zůstat svými, ale být při tom i evropskými – to jest úkol.*“ (Dr. E. Beneš.) Vlasti člověk slouží, když koná jakékoliv dílo, o němž může s dobrým svědomím prohlásiti, že jest dobré, které není určeno pro jeho osobní blaho. Nezáleží, když někdo umí víc, jen když jsem dokázal nejlepší, co jsem dovedl. Každý na svém místě podle Masaryka, jak jinak pracovat pro národ?

Pro nás jako celek to pak znamená výchovu mládeže. V duchu ústavy, svobody a boje za pravdu. Nejlepším darem vychovatelů své vlasti je, vychovají-li jí dobrého člověka. Skaut zná její potřeby a je připraven. Duch služby pramení z mravních zákonů a z tradic jako drahocenného odkazu otců. Jako uvědomělý občan neúnavně razí cestu heslu, které si republika dala do štítu. Bojuje za pravdu a o ni, aby ji předanou zachoval, upevnil a předal dál. Slib zachovávati Zákon trvá vždy a všude. Zákon pro skauta platí, i kdyby se celý svět domluvil na tom, že má právo zbavit ho jeho závaznosti. Straník, nadstraní, dělník rukou či ducha, bohatý nebo chudý? Ne – zde je člověk, a tam – je vlast. (Strana nějaká a žádná, nejspíš ta pátá – skautská.)

II. Skaut pomáhá bližnímu v každé době

Činit dobro jiným – to je pravé štěstí. Pomáhat bližnímu, milovat ho jako sebe. Poradím mu, pokárám ho, přesvědčuji ho trpělivě a láskyplně, mé činy se opravňují jedině láskou. Vidím v něm svého bratra – nejraději bych ho učinil skautem.

III. Skaut se udržuje tělesně zdatný, duševně bdělý a mravně ryzí

Chceme být moderními rytíři, vojíny dobrovolci. Máme stejný kroj a veliký úkol: vykoupit lidstvo od strastí, jež lze odvrátit jedině světovým bratrstvím všech lidí dobré vůle, založené na oddanosti a obětavé službě dobru. Je to účast na díle osvobození lidstva. K tomu je však nutno udržovati se stále pohotově, stále na nejvyšším stavu. Čest je naším nejvyšším příkazem. Největší připravenost je žít co nejužitečněji. Být připraven na život i na smrt. „*Být připraven – toť vše!*“ (Dr. E. Beneš) Nejlépe je být tak silným, aby člověk mohl už jen dávat. S heslem „*Služba*“ chceme jít do života mezi všechny potřebné lidi – tělesně, duševně i mravně připraveni – a pomáhat rozsévat lásku mezi lidstvo.

1. Skaut je pravdomluvný

Čest je skautovi nade všecko, a není v ní kompromisu. Pravdymilovnost vede muže k přiznání chyby. K nečestnosti se ten, komu je čest nejdražším pokladem, nedá svést nikdy! Pravdomluvnost v konání je opravdovost. Povinnosti jsou na to, aby se jim dostalo až do konce. Pevnou vůlí a zaposloucháním se do hlasu svého nitra se objeví z chaosu ryzí charakter, který člověka zavazuje, i když nikým neviděn, který ho vede k práci, po níž nezbude nikdy nic za nehty. Pravda vyžaduje od svých milovníků neustálý rys hrdinství.

2. Skaut je věrný a oddaný

Věrnost je největší láskou. I oddanost čerpá z lásky svůj život: skautské myšlenky, pravdy, Bohu stvořiteli. Jde o to vytrvat až do konce, v dobrém i ve zlém, v radosti i ve smutku, v práci i v zábavě. Vlast volá k práci a ke službě celku, který má na zřeteli mé hmotné i duchovní blaho. Jsme oddáni rodičům, svým skautským bratřím a všem, kteří nás vedou po cestě životem a ukazují dobrý směr.

3. Skaut je prospěšný a pomáhá jiným

Máme právo i povinnost učinit ze sebe každým čestným způsobem co nejvíce. Pak přistupuje služba. A aby byla trvalá, je nutno se stále učit a připravovat, sebe i naše mladší bratry. Vždyť práce je vznešeným údělem každého

člověka, umožňujícím mu dosáhnouti cíle. A jak jinak sloužit vlasti? Zde má slovo i politika, připustíme-li, že je to označení pro poznávání potřeb celku a služba správě veřejných věcí. A jen činorodá tvořivá práce pro celek vede k národnímu pokroku, je však nezbytné jít vpřed neustále. Vše je nakonec z maličkostí jako život ze dnů. Dělej, na co stačíš! Skutek už může býti obtížný, snadný, velký, malý – všechno jedno, jen když vyplynul v duchu oddanosti dobru a služby jemu, z touhy pomoci. Říká se, že se nic tak snadno nepřehlédne, jako dokonalost. Učme se tedy býti dokonalými a milujme býti nenápadnými. Uznání nečekej, odměn neber, o skutku nemluv! Vřelé srdce, bystrý rozum a hbité ruce spoj ke konání dobra! Chceme podnikati brigády neznámých vojáků, a víme sami, že se o našich největších dobrých skutcích nikdo nedozví. Proto jim také říkáme, že jsou dobré. Nejlepší agitací je krásná hluboká skautská myšlenka a nejlepší reklamou poctivá práce a její uskutečnění. Konej dobré a o další se již nestarej, o známost tvého jména se pak postarají lidé sami!

4. Skaut je přítelem všech lidí a bratrem každého skauta

Bratrství skautů celého světa je největší myšlenka, která byla mládeži dána. Je naší povinností uskutečňovati ji ze všech sil. *„Zapomínáme, že všichni jsme synové jednoho Otce, že všichni usilujeme konati Jeho vůli, třeba by to bylo různými cestami“*. (B. Powell). Lásku přítele potřebuje každý člověk. A nejpotřebnější mají výsadní právo na naši pomoc, radu a důvěru. Pravé přátelství je nezrušitelné. Se srdcem na dlani musíme k sobě vzájemně přistupovat, blížit se s pevnou důvěrou v nerozbornost základů svého bratra, s neochvějnou vírou v pravdu jeho srdce. Týž Zákon nás váže, všichni jsme bratři a nad námi jeden Bůh. Každému patří naše úcta přes všechny nerovnosti, jaké jen mohou být. Nejdůležitějším úkolem přátelství je vzájemná výchova. Nastavujeme si vzájemně svá srdce jako zrcadlo, které kreslí věrný obraz. Lidé dobré vůle staví na týchž základech, člověku špatnému ukaž úctu jako člověku a svým příkladem mu otevři oči a ukaž, že zle koná. Když uvidíš zlé, napomeň, sám přijmi též. Kde je čas na mnoho slov, tam bývá skutečnost popelkou. Nehovořit mnoho o přátelství, ale pěstovat je. Nejjistější způsob, jak získati přítele, je býti přítelem. Československá otázka!? Nejhorší je už to, hovořit o ní jako o problému. My skauti chceme do nekonečna tvrdit, že to není vůbec žádný problém. Je-li pravdou, že nás pojí jeden Zákon, je víc než malicherné hledat nějaké rozdíly. Je proto jasné, že – navrhujeme-li R-S kmen vůbec – bude naše ústředí společné.

Za mír děkujeme v hloubi srdce všem spojencům. Víc než bylo třeba jej vydobýt, je nyní v naší moci přispět jej udržet. Jisto je, že každý si udrží ve své-

tovém mezinárodním snažení svůj národní svéráz. To je jistě daleko více prospěšné a půvabné než překážející. Je přirozené, že mezi lidmi dobré vůle z celého světa budeme my Slované tvořit jeden z takových svérázných celků, jde spíš o to, abychom jen nezapomínali být tím svérázným kvádrem z českého křemene i v rámci slovanské vzájemnosti. A v dalším nám půjde jen o to, abychom i my mohli někdy ukázat směr a příklad celému světu na jeho spleť pouti k mírovému sbratření, ať již jako sportovci, vědci, umělci atd. A je vznešená romantika ve vzájemných vztazích lidí, velkého hledání a čestného boje s lidmi a o ně. Pokud chce kdo dobré, učíme se od něho, hledáme cesty ke spolupráci. Je možné, že se jednou tak sejdeme, že nás bude vázat týž slib, a pak si stiskneme dlaně v radostném bratrství. A bude-li jejich názor jiný, i k němu v úctě z lásky poučíme. Kritizujeme-li, tedy jedině s láskou a ve snaze po nápravě. A je až s podivem, jak k takové kritice stačí prostá slova – a samá česká! Veškerá ironie je to nejhorší. Ani kousavost, ani deptání. Ne vítězoslavná, ale pokorná, i když tvrdá argumentace.

Konečně, hluboce přesvědčení o správnosti své stezky každým dnem, budeme se jistě poctivě snažit, abychom i ostatní přiměli ke společné pouti. A bude nás mrzet i bolet, nebude-li se v budoucnu dařit skautské myšlenky v zemích, ke kterým nás vedou naše sympatie, vděk i původ. Sbratření lidí – toť živá propagace skautingu, v bratření skautů celého světa je úsvit nového života a bezpečná záruka míru.

5. Skaut je zdvořilý

Toť duševní ušlechtilost. Kdo je k sobě přísný, naučí se brzy skromnosti a taktní ohleduplnosti vůči ostatním. A jeho snášenlivost dovede udělat i po mnoha nezdarech pokus další. A mám-li úctu k sobě, jak mohu ne-uctívat svého bratra?

6. Skaut je ochráncem přírody a cenných výtvarů lidských

Příroda je výtvozem Božím, je Jeho slavným chrámem. Mám-li otevřené oči, vidím a cítím všude kolem sebe to dobré a krásné, a k tomu se vždy chovám s posvátnou úctou. Úcta spolu s obdivem patří všemu živému, všem výtvarům lidského ducha. Můj cit je však mrtvý, není-li spojen ne-rozlučně s ochranou a pomocí.

7. Skaut je poslušný

Poslušnost nás osvobozuje. V Zákoně je svoboda, protože nám pomáhá oprostít se od zlých sklonů, bránících našemu zraku i sluchu vnímati pravou skutečnost. Proto je naše poslušnost uvědomělá, dobrovolná, a jedině proto může být také radostná. Nečestný rozkaz není pro nás rozkazem, spíše signálem k boji.

8. Skaut je veselý myslí

Životní optimismus nám pomáhá snášet rány osudu s pevnou myslí, která se nepoddá. Smutek sluší nosit mužně, stejně jako radost rozdávat. Vyrovnaná radost pramení však z víry ve vidoucí spravedlnost, z víry v Boha. Opravdová radost nezná lehkomyšlnosti.

9. Skaut je spořivý

Řídíme-li se Zákonem, už tím ušetříme mnoho. Šetřit vším je nutné už proto, že to můžeme vynaložit ve prospěch bližních: časem, zdravím, silou, odvahou a penězi. Ty jsou jen prostředkem, kterým nutno vládnout ne skoupě, ne lehkomyšlně.

10. Skaut je čistý v myšlení, slovech i skutcích

V přirozenosti není nic nečistého, stykem se zlými sklony v každém z nás se však křehká čistota lehce poskvřňuje. O čisté tělo a pohled nutno v sobě bojovat stejně urputně jako o krásu a pravdu proti zlým. Muže mužem nečiní vítězství, ale boj. V tomto boji má však člověk nej-většího nepřítele, jaký existuje – sám sebe. A podlehnoutí se platí charakterem. Drž se míst čistých a neztrácej důvěru, buď sám sobě bdělým strážcem, abys doplul bezpečně do přístavu pravdy. Často je v tomto boji člověk jen sám sobě svědkem, je důsledkem jeho mravní sebevýchovy, nestane-li se také sám sobě zrádcem. Skaut bojuje tento zápas s hlubokým přesvědčením a vítězí, aby pomohl jiným. Miluje čistotu, a má nehty čisté i na nohou! Býti, a ne se zdáti.

11. Skaut je zmužilý

Skaut má odvahu čeliti nebezpečí bez bázně, státi na straně spravedlnosti, proti pochlebenství přátel, proti haně nepřátel a ani porážka ho nezdrťí. Na obhájení pravdivého přesvědčení a spravedlnosti, pravdy a svobody, lásky a míru neváhá vytáhnouti do rozhodného boje. V tomto boji stojí Čechoslovák proti Čechoslovákovi. Symbolem je nám sv. Jiří. Je nutno být křemenem, z něhož při útoku odletí jasná jiskra, osvětlující myslí zlých. Skautské časopisy musí býti obrazem těchto snah, ve službách podpory všeho ušlechtilého. Pokrokovost je často jen oprášení starých pravd nově znějících, nová melodie na starý motiv. Nezřídka je pokrokem konat to, o čem se dříve jen mluvilo. Vždy však se musí prosazovat myšlenky, které mohou dovésti celek i jednotlivce nejdále. Neboť pokrok je jen mravní nebo pak až metodický.

Mít dětskou mysl, mužnou vůli, pevnou víru a ruku, která dovede stejně uchopit zbraň k obraně pravdy, jako se sepnout k modlitbě.

12. Skaut je zbožný

Skaut je bohabojný. Vykonává věrně své náboženské povinnosti a má v úctě přesvědčení jiných ve věcech zvyků a náboženství. Nade všemi zákony lidskými je zákon Boží. A náboženství – toť přirozená a věčně palčivá touha lidské duše po Bohu, lásce a spravedlnosti, vznešený instinkt, nezávislý na rase, místě a vyznání. I lidé bez vyznání mohou věřit hluboce v Boha. Zbožnost nelze odhodit, aniž bychom nezradili něco, co je uloženo hluboko v našem srdci. Stavěti na něčem jiném než na Bohu je marnost.

Ale jděme k pramenům! Nedohadujme se zbytečně, co skauting může býti, ale slyšme, co neodvolatelně je. Základní pravdy jsou věčné, nepodléhají tedy vývoji, a skauta činí skautem jen plnění všech příkazů. A zakladatelé, ať E. T. Seton či R. B. Powell mluví jasně:

„Náboženství je především poznání, kdo a co je Bůh, a pak učiniti z života, který nám byl Bohem dán, to nejlepší a konati, co On od nás žádá. Abyste dosáhli těchto dvou bodů a uchránili se ateismu, k tomu slouží dvě věci, které vám doporučuji. Prvé je čtení té úchvatné starobylé knihy, Bible, která vedle božského zjevení je divuplně zajímavá kniha dějin, poesie a morálky.“ Tedy pro nás: Ježíš Kristus. *„Druhé je čtení jiné zázračné knihy, knihy Přírody a nazírání i studium zázraků i krás, které byly připraveny vám k potěšení. A pak obraťte*

svou mysl v sebe a hleďte, jak nejlépe byste sloužili Bohu, pokud ještě máte život, jež On vám propůjčil. Bůh, neobsáhlý Duch Lásky, který přehlíží malicherné rozdíly víry, její formy v různých vyznáních, a který oblažuje každého člověka, jenž opravdu se pokouší činiti co nejlépe podle Jeho zjevení a v Jeho službách. Jste-li v pochybnostech, zeptejte se svého svědomí, to jest Božího hlasu, který jest ve vás. Ten vám okamžitě poví, čeho se na vás žádá. Není pověry v tom všem, jak by vám rádi namluvili ateisté. To vše je přímý fakt, vše leží jasně před každým člověkem, bohatým i chudým, aby se mohl z toho radovati, předpokládaje, že zamířil cestu svého života k tomuto cíli. Krokem, vedoucím k nanačtenému konci, je čtení Bible a stopování dějin Božího zjevení mezi lidmi. A pak uplatňování této Boží vůle ve své vlastní dobré vůli ke službě jiným. Nedomnívejte se však, že tím, co jsem vám pravil, chci vás obrátiti k nějaké nové formě náboženského vyznání. Ani o pokus o to nechci se přičiniti. Poznáte-li, že tato metoda vám pomůže, pak v každém náboženském vyznání můžete dospěti k lidské dokonalosti a k nejvyššímu štěstí.“ Tak to řekl světový náčelník a zakladatel skautingu.

A my u nás „jsme se rozhodli, že zavedeme skautskou organizaci podle západních vzorů. Přijali jsme tyto řády ne proto, že jsou anglické, ale že jsou ověřeny v cizině i u nás výsledky, a že jsou svým duchem pro mládež zvláště vhodné. Jsou-li vzory cizí, tu duch musí být český. Ale duch, ne forma. Leccos by se dalo i jinak řešiti a upravit. Jsou to však nakonec přece jen formy, nedáme-li jim obsah, nedovedeme-li je naplniti, prohloubiti.“ (A. B. Svojsík). A zde právě máme velkou možnost dáti výraz ryze českému duchu. Naše dějiny nás často až příliš poučují o tom, že naším kulturním dědictvím jsou v pravém slova smyslu boje a palčivé tužby po pravdě a spravedlnosti. A odkaz největších synů národa nás nenechává ani chvíli na pochybách o tom, že naše tradice je hluboce nábožensky, křesťansky duchovní. A tito velikáni ducha nemluví k nám proto, aby chom je jen citovali, dokonce ani proto, abychom podle nich žili, ale aby vydali svědectví pravdě, burcovali naše svědomí a vrátili národ k čistým pramenům a k pramenu nejčistšímu – k Bohu. V tomto uvědomění přejímáme za to vše odpovědnost. Je proto nanejvýš nutné, abychom přistupovali ke každému rozhodnutí s posvátným citem, co naši otcové mysleli a cítili. Nejlépe se stará o budoucnost ten, kdo myslí na osvícenou přítomnost. A bylo-li by někdy těch neoosvícených příliš mnoho, mohou ti ostatní jen sepnout ruce.

Zákon není na to, aby poutal a tísnil. „*Je však jistých mezí třeba, aby bylo zřejmo, kde začíná zámezí, kam skaut vkročiti nesmí nikdy.*“ (A. B. Svojsík). A nade vším musí býti pravý skautský duch, plynoucí z prožívání Zákona a Slibu. A pokud to někdo nedělá, ať v sobě objeví tolik cti a nedává tomu jméno skauting, aby se ve svém svědomí nestal zrádcem skautských idejí a neklamal ostatní.

A přicházíme-li dnes na sněm se žádostí, aby v rámci JUNÁKA byl zřízen samostatný roverský R-S kmen se svým náčelnictvem s působností na celou Československou republiku, pak nás k tomu vede jasné přání, aby se stal způsobilým strážcem a živým propagátorem těch věčných skautských zásad, které dali skautskému hnutí do štítu jeho zakladatelé. Z téhož důvodu navrhuje, aby tento R-S kmen přijal za svůj Slib a Zákon skautů amerických, což musíme i ostatním kmenům doporučiti.

Je na nás všech, jak se rozhodneme. Máme před sebou všichni nejslavnější možnost a vyhlídku přiložiti silnou ruku k rekonstrukci vlasti na nových a lepších základech, nežli kdo měl předtím. Jde však o to, abychom se v tomto uvědomění našli, poznali a sblížili a byli si věrni, abychom mohli nastoupit cestu radostného mládí, lásky a bratrství! Věří se nám, že přicházíme konati pro ni jen správné a zapomínajíce na své osobní zájmy, že i my vykonáme pro ni nejlepší, co dovedeme.

„Mír nastane, až bude vzájemná dobrá vůle a snášenlivost všech složek lidstva. A tu je naší povinností k Bohu i k vlasti rozvíjeti ducha nesobecké dobré vůle, aby osobní a stranické ideje byly potlačeny pro větší blaho celku. Učíme-li své hochy povinností, které na sebe vezmou jako budoucí občané své vlasti, vštěpujeme jim, že vlastenectví je podstatnou povinností k vlastní zemi, ale při tom jim ukazujeme, že je ještě vyšší vlastenectví, které by mělo býti účinné, a to je vlastenectví království Božího na zemi.“ (Program, daný vůdcům Chief Skautem, Lordem Baden-Powellem na světovém Jamboree 1933).

Svaz české mládeže

JUNÁCKÝ MANIFEST propagoval mimo jiné i spolupráci se SČM (*Svaz české mládeže – komunisty ovládaná „jednotná“ organizace mladých – pozn. vyd.*), státní organizací, která by chtěla býti jednotící ententou veškerých snah československé mládeže, a dokazoval, jak málo je otázek by nás dělily.

Blíží-li se cizinec, tu se uhostí v srdcích všech dobrých lidí jakási pozoruhodná úzkostlivost, něco mezi potěšením a bolestí. Jeho příchod budí vznešený strach v dobrých duších, ochotných, aby ho přivítala. Chceme slyšet jen, co je nové a dobré, je tím, čím si přejeme, aby byl. Představujeme si ho tak, mluvíme s ním nejlépe, jak dovedeme, a jsme jen znepokojeni strachem, neboť ještě nevíme, v jakém poměru budeme vůči němu v hovoru i v jednání. Jakmile ale počíná vtírat do řeči své předpojatosti a své nedostatky, je po všem. Již nám není cizincem: nevědomost, nedorozumění, neodpovědnost a všednost jsou staří známí. Je veta po radostném sdělování.

Při výchově se řídí cena života podle nesmrtelné duše a naše láska platí celé hodnotě člověka. Proti násilí, potlačování lidských svobod, zrušení demokratického volebního řádu, udržování v nevědomosti, mravní neodpovědnosti a „svobodné“ nevázanosti všeho konání stojíme vždycky v otevřeném boji, ať se tyto metody skrývají pod jakýmkoliv pláštíkem. Nemůžeme si při tom dobře zvyknout na cizí slova. Máme bratry kdekoliv na světě, ale v tomto střetnutí stojíme i proti rodnému bratrovi. Proti zlu nutno bojovat každým fair způsobem, všemi zbraněmi, ovšem kromě těch, které jsou nečestné a které prolévají krev. Nelze smísit olej a vodu.

Naší politikou je vzájemná výchova a sebevýchova na křesťanském podkladě! To je ta míza života, ona nezjevná šťáva, jejíž ušlechtilost se ukazuje jen ve zjevných podobách květu a plodu. Je marnost stavět na pomíjejícím, my jsme se naučili jinak opravňovati své skutky. Vybudování pevné mravní tvrze v lidské duši, na níž vlaje bílá a čistá skautská lilie, vystavění tohoto „Božího chrámu“ v srdci každého chlapce a dívky je nám větším zázrakem než výstavba celého města (při čemž ani na chvíli nepochybujeme, že i to by 50.000 skautů dovedlo, shledalo-li by to jejich vedení výchovně účelným, pakli by si ovšem nevybudovali přímo město skautské.) Stojí to mnoho lidí ještě více hodin práce, ty však nikdo nepočítá, jako láska nic nepočítá, a i kdyby to někdo z nás věděl, tak už potom nikdo jiný. Milujeme býti ne-známí, žijeme skrytý život, z něhož vyrůstají viditelné dobré skutky. Naše plánování se nedá dobře omezit časem, chce být vždycky, jak zdůrazňoval Masaryk, konáním „*sub specie aeternitatis*“.

Největším darem vychovatelů své vlasti je, vychovají-li jí dobrého člověka. A výchova – toť rozvinutí dispoic svědomí, toho neztížitelného činitele tou-

hy po Bohu. Proto jsme přesvědčeni, pokud se mládeže týká, že prokážeme největší služby státu a národu, když „*pozdvihneme ne střechy domů, ale duše občanů, neboť jest lépe, aby velké duše pře-bývaly v malých domech, než aby nízké duše číhaly v příbytcích velkých*“. Ovšem – toto činiti a onoho nezanedbávat. – SČM se pokusil o moderní a vědecký postoj v nazírání na otázku pohlavní mezi mládeží. Má-li to být jeho stanovisko, pak ovšem upřímné snaze po spolupráci každého skauta je vyražen dech. Díváme-li se na touž věc jinak, je zřejmé, že se k ní blížíme každý z jiného konce. A přičí se rozumu tvrdit, že je toho pak málo, co nás dělí. Nestaví-li přímo proti sobě, pak jistě nebezpečně dlouho oddálí. Mínění mohou být různá, vždy však jsou přímým výsledkem mravní sebevýchovy. Svědomí není žádným důsledkem společenského života ani zastaralým pozůstatkem starých tradic. Nutno stavět na hodnotách, které jsou věčné, neboť jen ty jsou pravdivé. A člověk, nežijící podle zákona, nemůže dobře prohlášovat něco s dobrým svědomím. Naše stanovisko k mravnosti je stále stejné. Máme Zákon, kterému jsme slíbili věrnost. A jsme na něj hrdí! „*Desátý zákon je zákon největší všech. Je proto největší, že je nejtěžší. Bratrstvo skautské je bratrstvem míru, a ne bratrstvem války. Přece však vyhlásili jsme válku a vedeme úporný boj, a to na obranu desátého skautského zákona.*“ (A. B. Svojsík a J. Novák v *Základech*.).

Co je proti zákonu, je nemravné, a proto neodpovědné. A nečistoty se skaut střeží jako moru. Má jen slovo, čisté ruce a milující srdce, a těmi bojuje. Zde je místo pro nejsilnější slova. Strom se pozná po ovoci, a i nejhezčí jablko házíme do kloaky, je-li shnilé. Nemravné snahy jsou neodpuštělné. Je to pak rozdělení jako nožem.

Řada organizací si ve stanovách ukládá výchovu mládeže, ale málo jich si však uvědomuje, že mládež je jim svěřena. Prostředky mohou být rozličné, třebas i patentované, na čem však záleží, to je cíl – mravný, dokonalý, Boží člověk. Společný cíl nás všechny neviditelně spojuje. Spolupracovat můžeme však jen s těmi, kteří se nesnaží jít proti Zákonu. Ovšem podle našeho měřítko je pochybené a neodpovědné i to, když se mládež přímo nevede k tomu, co káže Zákon, když se vynechá nějaký jeho bod. A je na nás, abychom o této pravdě ostatní trpělivě přesvědčovali. Z téhož důvodu posuzujeme jednoznačně osobitou metodiku naší skautské výchovy. Nemáme uzákoněnou ochranu našeho programu, musíme být však zásadně proti tomu, přejímá-li někdo tyto naše svérázné prvky nezávazně. Chce-li kdo něčeho použít, prosím, ale ať v zájmu mládeže přejme i závaznost Zákona. Pak by ale nebylo překážek, aby si říkal skaut. Kdo však chce něco proti Zákonu, počíná si neodpovědně a ztrácí morální právo na výchovu a vedení mládeže.

1. R-S. Ivančice

SKAUTSKÝ MANIFEST A DNEŠNÍ SKAUTING

Několik námětů k zamyšlení

SKAUTSKÝ MANIFEST patří bezesporu k nejpozoruhodnějším a stejně tak i k nejzávažnějším dokumentům českého skautingu, které vznikly v poválečné době, v éře ještě relativně svobodného, ač ne zcela demokratického období mezi osvobozením republiky na jaře 1945 a komunistickým únorovým pučem v roce 1948. Není patrně příliš známý mezi mladšími skauty ani četnými našimi činovníky, přesto si zaslouží i dnes jistou míru pozornosti. Třebaže jeho jazyk a sloh odpovídají době jeho vzniku, třebaže bychom některé pojmy dnes asi definovali jinak. **Jeho poselství má i pro současnost svou váhu.** Na tomto místě bude patrně vhodné přiblížit toto období všem těm, kdo se o dokument vážněji zajímají. Pamětníci postupně odcházejí, jejich svědectví se vytrácí. Svědectví událostí, které i oni sami prožívali jako velmi mladí.

Konec druhé světové války a naše osvobození bylo naplněno úžasnou radostí a nadšením. Skončilo období hrůzného pronásledování všeho českého, dosud byla v obecném povědomí první – Masarykova – Československá republika, v jejíž obnovu se doufalo po celou dobu okupace. Návrat k jejím hodnotám očekával celý národ, protože její největší oponenti z třicátých let, **sudetští Němci**, byli teď postupně vysídlováni do Německa a Rakouska. Naplňovalo se tak – jak se to všem jevílo – jejich fanatické volání z druhé poloviny třicátých let, totiž „*Heim ins Reich!*“, ač jinak, než si to oni tehdy představovali. Po válce se také už vyřešil **slovenský problém**, když v závěru třicátých let Slováci, v nejhorších okamžicích dosavadní historie společného státu, dali průchod tužbám svých separatistů a vyhlásili jednostranně samostatný stát. Tyto snahy výrazně napomohly Hitlerovým plánům na likvidaci Československa. Svým srpnovým povstáním v létě 1944 se opět vrátili k původní pospolitosti. **Návrat k předmnichovským hranicím** byl zásadní a důležitou podmínkou pro anulování Mnichovského diktátu jeho západními signatáři. Skutečnost, že nás tehdy krátce po válce komunistické intriky spolu se sovětským Ruskem připravily o nejvýchodnější část státu – Podkarpatskou Rus –, nakonec většině obyvatel příliš nevadila a nevyvolala výraznější protesty.

Zatímco **západní exil** usiloval o opětné uznání republiky a záchranu Sudet, východní – komunističtí exulanti –, měl dost času na **přípravu své budoucí taktiky**. V době, kdy byla republika Německem zlikvidována, měl Sovětský svaz od léta 1939 s ním uzavřenou dohodu o spolupráci, takže levicovní uprchlíci před nacismem do tohoto zaslíbeného ráje všech proletářů, byli (s výjimkou špičkových komunistů) posíláni do gulagů. **Komunistický odboj** vznikl až po červnu

1941, tedy po zahájení střetu mezi Sovětským svazem a Německem. Se západním takřka nespolupracoval.

Ted' však patřilo všechno zlé minulosti a celý svět se těšil na mírové dny a pokojnou nápravu válečných škod. Společná radost lidí spojovala. Toho využívali komunisté, kteří chtěli získat přístup do všech občanských iniciativ. Proto je záludně sjednocovali v tzv. **Národní frontě**, kterou měli od počátku zcela pod kontrolou. Oblibu získávali i přidělováním pozemků a usedlostí v pohraničí (komunistickým ministrem zemědělství) po vysídlených Němcích, také **iniciováním znárodnění velkého průmyslu** (lidé vždy rádi přijímají „přerozdělování“) a rovněž sliby, které nejen nemohli, ale ani nechtěli splnit. Bylo proto velkou chybou demokratických politiků, prezidenta Beneše nevyjímaje, když se domnívali, že komunisté tím, že se stali vládní stranou, budou stranou demokratickou. Nebylo tomu tak, protože jejich teorie, vyslovená už kdysi v 19. století Karlem Marxem, jim jasně jako pevný cíl **předurčovala převzetí moci v zemích**, možná pokojně, případně i násilím, perspektivně pak i nastolení všeobecné komunistické světovlády.

Sjednocování se **mělo týkat i skautů**, největšího a nejlépe organizovaného uskupení mladých ve státě. Na ústředním výboru KSČ existovala komise mládeže se subkomisí pro skauty, která usilovala o jejich začlenění do Svazu české mládeže, který zcela ovládali. Junák se měl vzdát svého napojení na skautské mezinárodní organizace a také mravních principů. Pod nátlakem došlo k tomu, že se **posléze stal kolektivním členem Svazu**, k odtržení od světového skautského společenství však zatím nedošlo. Je smutnou pravdou, že **skauti-komunisté** se silně angažovali v politické sféře, kde od své strany dostávali příslušné úkoly a směrnice. Ty počítaly s tím, že skauting nakonec zanikne a bude nahrazen jednotnou organizací, kde s mladými lidmi budou zcela podle své libosti manipulovat komunisté.

Politická atmosféra v zemi na přelomu let 1947-1948 „zhoustla“. KSČ pod tlakem Moskvy usilovala o státní převrat bez ohledu na to, jakým způsobem toho dosáhne. Také komunističtí agenti v Junáku se na takový zvrát připravovali, a proto vydali tzv. **JUNÁCKÝ MANIFEST**, jímž popřeli vše dobré, co dosud činilo skauting skautingem. Ve svých vývodech zašli mnohem dál, než později naši Pionýři. Odpovědí na takový pamflet byl **SKAUTSKÝ MANIFEST**, podepsaný rovery skautského střediska Ivančice, jehož autorem byl vůdce tamějšího 1. chlapeckého oddílu *Ervín Lobpreis - Lobin*. Dokument, který jste právě dočetli.

Obsah **SKAUTSKÉHO MANIFESTU** vychází ze dvou okruhů, obou velmi závažných a podnětných. Zabývá se především otázkou **roveringu**, ale současně také pevného **mravního a duchovního zakotvení** českého skautingu. Byly to

jistě klíčové záležitosti, na nichž tehdy, stejně jako dnes skauting stál a vždy stát bude. V dalším si ještě tyto záležitosti z pohledu Manifestu upřesníme.

Ačkoliv to z dokumentu výslovně nevyplývá, zřízení třetího – tehdy však na rozdíl od dnešní doby – **roverského kmene** bylo podstatné nejen pro současný stav, ale i s přihlédnutím k očekávanému nepříznivému vývoji. Víme, že roving je, či měl by být, „líní“ dobrých skautských vůdců. Autor Manifestu vycházel z tehdejší struktury hnutí, která **respektovala Svojsíkovu „Organizaci“**. Ta předpokládala, že administrativní, organizační, hospodářské a také „reprezentativní“ záležitosti jsou věcí Ústřední rady, výchovu naopak řeší **kmenová náčelnictva**. Takto koncipovaná struktura zcela odpovídala skautingu jako „*hnutí*“ tak, jak je A. B. Svojsík původně zakládal. Jestliže dnes jsme od takového modelu upustili (tomu však předcházela obšírná diskuse a jeho konečné schválení bylo podmíněno všeobecným hlasováním a také odsouhlasením mimořádným sněmem), pak – soudím – je to dáno tím, že současné členění je typické pro „*organizaci*“ v dnešní realitě předpisů a vyhlášek.

Samostatné náčelnictvo, které by tento třetí – roverský – kmen řídilo, by se věnovalo specifickým záležitostem dospívajících skautů a skautek, které jsou přece jen odlišné od problematiky těch mladších, tedy vlčat, světlušek a skautů. Tím měla být právě **výchova roverů** významně posílena a zejména zkvalitněna. To je ovšem zásada, která nepozbyla dodnes na platnosti. V době, kdy se čekalo, že Junák bude přiřazen k jednotné organizaci mladých, totiž SČM, jednoznačně hrozilo, že skautské oddíly budou skutečně **jen dětskou složkou**, aniž by se o vedení skautů roverského věku kdokoli staral. To by znamenalo nejen, že by nebylo dostatek kvalitních vůdců. Ty by ostatně stejně dosazovalo politické vedení Svazu s cílem **vštěpovat dětem zločinné teorie třídní nenávisti**. Zásada „*skautem jednou, skautem provždy*“ by tak zanikla nejen verbálně, ale nakonec i v realitě. V tomto smyslu byl tedy požadavek Manifestu a jeho volání po samostatném kmeni roverů nejen prozíravým počinem, ale v jistém smyslu rovněž **aktivním pokusem o záchranu čistoty skautského hnutí a jeho budoucí fyzické existence vůbec**.

Svou vnější formou jsou si oba dokumenty velmi podobné. To byl záměr bratra *Lobpreise-Lobina*, který tím chtěl naznačit jejich souvislost a provázanost. Na prvý pohled se liší jen odlišným tučně vytištěným označením, jakého „druhu“ ten který manifest je. Prvý se zaměřoval na skauting český – junáctví, třebaže skautský obsah v něm byl až katastrofálně potlačen. Ten druhý se jasně hlásil ke skautingu světovému, tomu, který založil Baden-Powell, jenž mu dal také pevné mravní mantinely. Podobně i v záhlaví uvedená preambule byla u *Lobina* jakousi parafrází té původní, komunistické. Na titulní straně obou jsou uvedeny příslušné varianty skautského, resp. „reformovaného junáckého“ zá-

kona, skautský slib se tu uvádí jen na přední stránce v případě Skautského manifestu. Návrhem zákona, který byl předložen skauty-komunisty se tu opravdu nebudeme zabývat. Všimneme si tedy blíže **duchovního poselství**, které přinášel *SKAUTSKÝ MANIFEST*.

V době před druhou světovou válkou byli čeští skauti – jak je asi obecně známo – jedinou organizací, sdruženou ve světovém skautském bratrství, kteří neměli **ve svém slibu zakotvenou „službu Bohu“**. Co k tomu vedlo zakladatele českého skautingu je jistě v dobrém povědomí, stejně jako to, že se nás sám Baden-Powell zastal před vyhocenou kritikou tohoto stavu poukazem na skutečnost, že českoslovenští skauti patří k jedněm z nejlepších ve světovém hnutí. *SKAUTSKÝ MANIFEST* se pokusil ve svém návrhu slibové formule pro jím navrhovaný třetí kmen tuto skutečnost napravit. Při tom také doporučoval, aby **jím požadované úpravy změny a přístupu** k duchovnímu obsahu hnutí byly **přijaty obecně pro všechny skauty**, tehdy ovšem organizované už pouze v Junáku. Jiné skautské organizace se totiž po válce už neobnovily.

Porovnáme-li prvou část slibu ve *SKAUTSKÉM MANIFESTU* s podobou, již mu dal už na počátku sám zakladatel B.-P., totiž – „**On my honour I promise that I will do my best – to do my duty to God and my Country ...**“ (*Scouting for Boys – 1908*), vidíme tu naprostou shodu obou verzí, lišících se pouze jazykem, jímž je tento slib pronášen. Návrh, aby v této podobě vyzněla formulace skautského slibu, byl téměř revolučním požadavkem a je otázkou, **jak by byl na něj reagoval valný sněm** koncem února roku 1948, kdyby k tomuto setkání bylo vůbec došlo. Historie ovšem nezná slůvko „*kdyby*“ a tak je zbytečné pouštět se na tenký led spekulací.

Namísto toho se však nabízí **porovnání se současným slibem** českých skautů, jak jej přijal valný sněm Junáka v roce 1992. Ten oproti původnímu, tedy „Svojsíkovu“ znění, má již mnohem zřetelněji formulovanou duchovní dimenzi. Víme, že tři mravní principy, jimiž je dáno **spirituální zakotvení skautingu**, mají svůj původ jak ve slibu Baden-Powellově, tak v závěrech světových konferencí WOSM a WAGGGS. Tam je slovo „*Bůh*“ prvního principu uvedeno pouze v názvu kapitoly a dále se už o něm nehovoří. Je to vstřícné skautům v zemích, kde tamní duchovní tradice neznají pojem osobního boha. Podobně se taková situace zrcadlí rovněž v naší zemi. Také naše stanovy uvádějí **službu Bohu** jako náš základní duchovní princip, nicméně hned v dalším textu rozvádějí, v čem tato služba spočívá a o jakých hodnotách hovoří. Třebaže mnozí teologové a snad i sociologové nesouhlasí vždy s tvrzením, že náš stát je spolu s Albánií nejateističtější zemí Evropy, je jisté, že současný **duchovní stav společnosti** je horší, než tomu bylo v době *A. B. Svojsíka*. Spirituální dimenze světového i českého skautingu je vstřícná širokému duchovnímu názorovému

spektu věřících i Boha či nejvyšší Pravdu a Lásku hledajících. **Odmítá však hrubý a syrový ateismus**, s nímž se nemůže a ani nesmí nikdy spolčit.

Duchovní orientace českého skautingu jakoby kopírovala pojetí světové. Přesto může někdy tuto jinak příznivou skutečnost nahlodat jistá pochybnost. Naše kultura je bezesporu kulturou křesťanskou, z níž vychází naše obecná morálka a v jistém smyslu i pojetí práva a legislativy. To vše bez ohledu na to, jak velká část českého národa toto křesťanství upřímně a v plném rozsahu praktikuje. Hovoříme-li dnes o „**službě nejvyšší Pravdě a Lásce**“, pak pro věřícího křesťana nevznikne problém. Pro něho totiž Bůh skutečně jimi je. Ale víme opravdu všichni, co ta slova znamenají? Taková vstřícnost vůči těm, jimž je určena, kvůli nimž byl takto první mravní princip do slibu zapracován, se mívá za časté svým posláním a **vyznívá tak naprázdno**. Nerozumí jim, pouze je mechanicky opakují a co by mohlo být zdaleka nejhorší, jsou jim lhostejní. Přijetí podoby českého skautského slibu podle dnes už téměř všemi zapomenutého *SKAUTSKÉHO MANIFESTU* by jistě nebylo všeobecně uvítáno, nicméně by bylo **zabránilo všem pozdějším dohadům** a pochybnostem.

Už na první pohled zaujme na titulní straně uvedený **skautský zákon**, který na rozdíl od běžně známých podob uvádí jeho dvanáct bodů. Udiví to proto, že byl zakladatelem **koncipován podle Desatera Božích přikázání**, jak je uvádí staro-zákonní zjevení a jak je převzalo i křesťanství. I proto se často jeho tradiční podoba označuje jako *skautské desatero*. Ačkoliv se někdy formulace jednotlivých bodů liší, jejich náplň je obvykle stejná. Autor Manifestu uvádí, že se v něm jedná o Zákon amerických skautů. V čem tedy je tato verze jiná, co ji obohacuje a doplňuje? Už navrhovaný jedenáctý bod připomíná **mužnost** ve smyslu *neohroženosti*, s níž je třeba vyznávat mravní hodnoty skautingu, jeho priority a morální normy. Zdá se to tak samozřejmé, že by taková vlastnost či povaha skauta nemusela být snad ani zdůrazněna samostatným bodem zákona. Jak často však **přes tuto samozřejmost** může dojít k porušení jeho bodů, k fatálnímu porušení všech závazků slibu! Američtí skauti nikdy nepoznali totalitu, ani hnědou, ani rudou, když takovou mravní pevnost požadovali, a tu rudou nepoznal ani autor Manifestu. Kde však zůstala ona *mužná neohroženost* skautů-komunistů, když se tak ochotně upisovali službě a straně Zla? Nedomnívám se a ani nepředpokládám, že by snad mohlo někdy v budoucnu dojít ke změně české podoby skautského zákona. Přesto jsem považoval za vhodné na tuto formulaci upozornit, neboť její naplnění není v žádné době zbytečné; ať už je, či není součástí tohoto etalonu skautské morálky.

Odhlédneme-li od literatury křesťanských skautských svazů a příruček pro pozdější homogenní oddíly, potom uvedený výklad „dvanáctého bodu“ Zákona je tím **nejvýznamnějším, ale také tím nejpodstatnějším**, co bylo o du-

chovným ukotvení skautingu u nás do té doby napsáno. Tak otevřené a důrazné mimo uvedený okruh statí o této důležité otázce, současně i delikátní a intimní, neexistovaly dosud žádné písemnosti. Autor Manifestu se tu skutečně vrací – jak říká – až k samým pramenům skautingu. Poukazuje rovněž na to, že vztah k duchovnu nemusí být vázán na konkrétní církev. Tvrdí, že **naše národní tradice** jsou po všechn čas hluboce svázány s křesťanskou spiritualitou. Jak zásadní a hluboký to byl průlom do tehdy běžného chápání myšlenkových základů skautingu, do nazírání na jeho poslání, **nemůžeme posuzovat současnými očima**, ale pohledem té doby se všemi zmatky a ideovým zmítáním, doznívajícím ještě z první republiky a umocněným zvraty druhé světové války, porobením národa během ní, ale také nástupem nových ideologií, které přinesla rodící se situace poválečná. Stav, proti němuž se vši rozhodností Manifest vystoupil, dokonce jako **jeden z mála dokumentů** tehdejší veřejné scény. V tomto smyslu předběhl svou dobu a stal se vpravdě nadčasovým.

Za pozornost stojí **pojetí výchovy**, kterou dokument považuje za prvotní úkol skautingu. Vrací se znovu až k zakladatelům a cituje jejich prohlášení, z nichž vyplývá, v jakém duchu musí být výchovné působení orientováno. V době, kdy pře-vládalo „technické chápání“ programu, je to nepochybně více než jen podnětné. „...*vlastenectví je podstatnou povinností k vlastní zemi, ale při tom jim ukazujeme, že je ještě vyšší vlastenectví (...) a to je vlastenectví království Božího na zemi*“, – říká B.-P. Nebylo možné očekávat, že v takovém přístupu k základním tezím by byla realizovatelná **skautská výchova v rámci SČM**. Proto se od spojení s ním Manifest důrazně distancuje a volá po skautingu v jeho původní podobě. A to vše v době, kdy **nikdo v zemi ještě netušil, že nastane nová totalita**, ani jak se pod rudou diktaturou nejen výchova mládeže, ale i občanský, ekonomický, intelektuální, kulturní, duševní a duchovní život národa bude vůbec vyvíjet.

Autor Skautského manifestu **navštívil Rudolfa Plajnera**, protože bratr náčelník měl zásadní výhrady ke spojení Junáka se SČM (odvoz mu tehdy zajistil pozdější vůdce ivančického střediska bratr *Rudolf Komárek-Šumis*, v jehož úschově dokument přežil totalitu a byl zachován pro příští skautské generace). Dohodli se, že text bude rozšířen jako sněmovní materiál. To se však podařilo **jen na Moravě**. Cestě do Čech mu zabránila tajemnice české zemské rady, komunistka, když odmítla předat adresy tamějších činovníků. Moravský zemský sněm zcela zamítl komunistický manifest „junácký“. Ten „skautský“ měl být přesto, že se nedostal do českých středisek, předložen k všeobecnému posouzení se souhlasem náčelníka. Ale to bylo skutečně vše. Skautský **manifest nemohl splnit svoje poslání**, když bezprostředně před zahájením valného sněmu koncem února 1948 ve Zlíně vypukl komunistický puč, po němž – jak víme z historie – posléze skauting u nás zanikl.

Je obtížné odhadnout, **jaký byl osud výtisků SKAUTSKÉHO MANIFESTU**, rozšířených – jak bychom řekli dnes – v rámci *předsněmové diskuse* na Moravě. Některé možná skončily u skautských sběratelů, některé asi byly zničeny z obavy, aby je nenalezla při domovních prohlídkách tajná policie, kdy by mohly velmi přitížit jejich pronásledovaným majitelům, neboť i skauti se stali tehdy objektem kruté persekuce rudé totality; jiné nepochybně zanikly. Při krátké obnově v roce 1968 nebyla příliš příznivá doba na jeho uplatňování a šíření. **Teprve krátce po listopadu 1989** jej přinesla sestra Květa Komárková - Gena jako rodinnou památku na svého muže. Vydavatel tohoto svazku měl možnost ho předat zájemcům, aby se s ním skauti znovu seznámili jak na Moravě, tak prostřednictvím Ekumenické lesní školy i v Čechách. Snad tedy nebude – doufejme – jen pouhou raritou, ale živou **připomínkou snah o duchovní povznesení českého skautingu** v dobách už minulých, které nebyly takovým aktivitám příliš nakloněné, stejně jako inspirací pro všechny, jimž duchovní stav a spirituální povědomí českých skautů nejsou lhostejné.

*Ing. Zdeněk Navrátil - Fetišek
nositel Řádu Stříbrného vlka*

EDIČNÍ POZNÁMKA

Dějiny znají hodně myšlenek a dokumentů, které významně oslovily své současníky, které však nakonec zapadly a zmizely z povědomí. Je tomu tak i s tímto SKAUTSKÝM MANIFESTEM, který sice promlouval k nevelkému počtu českých, resp. jen moravských skautů, když mu zlostnou svévolí bylo zabráněno přijít mezi jejich bratry v Čechách. S hlediska světového dění je Manifest jistě nepříliš důležitou epizodou. Pro český skauting a jeho další vývoj měl mít ovšem význam srovnatelný se ZÁKLADY JUNÁCTVÍ zakladatele českého skautingu A. B. Svojsíka. Přišel v době, kdy nejen skautům, ale celému národu šlo o jeho další osudy, orientaci společnosti, v případě skautingu pak vůbec o jeho další bytí. Tak tomu v roce 1948 skutečně bylo a následné události daly obavám jeho autora za pravdu. Jestliže dnes vychází dokument v ZNF a předkládá se jeho čtenářům, pak to není jen pouhá nostalgie, ale proto, že jeho myšlenky a stanoviska jsou stále platné a aktuální.

ZNF

1. R-S. Ivančice

SKAUTSKÝ MANIFEST

Doslov

Ing. Zdeněk Navrátil BLŠ, ELŠ

Ivančice v dubnu 2012

Kopírování povoleno

ZNF